

nati platnost podle § 1 j. n. jen pořadem práva. Jest zde tudíž zmatečnost podle § 42 odstavec první a čtvrtý j. n. a bylo proto již z tohoto důvodu rozhodnuto, jak se stalo a nelze se zabývatí námitkami stěžovatelky ve věci samé.

Čís. 11147.

Nároky na zapravení splatných již remunerací za uplynulá období, uplatňované dvěma žalobami, jest považovati za úhrnnou pohledávku, jež jest rozhodna pro stanovení věcné příslušnosti (§ 55, druhá věta, j. n.). K nárokům na zapravení remunerací jest připočísti i nárok na zapravení služebního platu.

Uplatňován-li společně s nároky ze služební smlouvy i nárok na náhradu škody (pro neohlášení k sociálnímu pojištění), jest tento nárok co do věcné příslušnosti posuzovati samostatně.

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1931, R I 842/31.)

Žalobce, zaměstnanec žalovaného společenstva, byv pro nemoc propuštěn, zadal dne 27. února 1931 proti žalovanému společenstvu na soudě dvě žaloby. V jedné z nich (C III 288/31) domáhal se na žalovaném zapravení remunerace 1.178 Kč za dobu od 1. ledna 1930 do 3. listopadu 1930, dále služného 140 Kč za dobu od 1. do 3. listopadu 1930, konečně náhrady za výdaje lékařské a na léky 578 Kč a nemocenského 1.568 Kč. Tyto dva nároky uplatňoval jako náhradu škody pro neohlášení k sociálnímu pojištění. V druhé žalobě (C III 289/31) domáhal se remunerace za léta 1927, 1928 a 1929 celkem 4.200 Kč. Soud první stolice spojil jednání o obou žalobách a, vyhověv námitce věcné nepřislušnosti obě žaloby odmítl. Důvody: V době podání žaloby byly všechny zažalované remunerace již splatné a tvořily jednotnou a stejnorodou pohledávku 5.378 Kč, tudíž přes 5.000 Kč. Podle § 55 j. n. jest však, žádá-li se jen část pohledávky, pro příslušnost rozhodna úhrnná částka jistinné pohledávky dosud nezapravené. Ježto tato úhrnná částka převyšuje 5.000 Kč, není podle § 49 j. n. okresní soud příslušný a bylo by celou pohledávku remunerační uplatňovati zvláštní žalobou na krajském soudě, a ostatní pohledávky, jež byly v žalobě C III 288/31 zažalovány kromě remunerační pohledávky, bylo by uplatňovati rovněž zvláštní žalobou na okresním soudě. Rekursní soud zamítl námitku věcné nepřislušnosti. Důvody. Nepřichází tu sice v úvahu, jak má za to rekurent, ustanovení § 49 čís. 6 j. n., ježto jde jen o to, zda remunerační pohledávky tvoří jednotný nárok čili nic. Nehledíc k této otázce, neměl však první soud, jak rekurent zcela správně namítá, v žádném případě odmítnouti žalobu co do dílčího nároku 2.146 Kč, ježto co do tohoto nároku jest za všech okolností příslušný okresní soud podle § 49 čís. 1 j. n., ježto jde o nárok na náhradu škody. Co se týče nároků na remuneraci, jest každý z nároků nárokem samostatným, žádný z nich nepřevyšuje 5.000 Kč, pročež jest příslušný okresní soud podle § 55 j. n.

Příslušnost okresního soudu vyplývá z rozhodnutí nejvyššího soudu Rv I 471/27 a Rv I 160/28 (čís. sb. 8228). V prvním z nich vyslovil nejvyšší soud, že dovolání proti souhlasným rozsudkům o placení dvou remunerací, z nichž žádná nepřevyšuje 2.000 Kč, jest podle § 502, třetí odstavec, c. ř. s. nepřípustné, v druhém pak, že dovolání co do více nároků, jež jednotlivě nepřevyšují 300 Kč, jest podle § 502, druhý odstavec, c. ř. s. nepřípustné. Z toho vyplývá, že nároky nelze považovati za jednotné, nýbrž že každý nárok jest samostatný, tudíž že jest okresní soud věcně příslušným.

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu potud, že změnou usnesení rekursního soudu obnovil usnesení soudu prvé stolice, pokud jím byly pro věcnou nepříslušnost okresního soudu odmítnuty žaloby C III 288/31 a C III 289/31 v příčině žalobních nároků na zaplacení remunerace za léta 1927, 1928, 1929 a za dobu od 1. ledna 1930 do 3. listopadu 1930 v úhrnné částce 5.378 Kč s přísl. a služebního platu za dobu od 1. do 3. listopadu 1930 v částce 140 Kč; jinak dovolacímu rekursu nevyhověl a napadené usnesení v příčině ostatních v žalobě C III 288/31 vymáhaných nároků na náhradu škody 578 Kč a 1.568 Kč potvrdil.

D ů v o d y:

Názor rekursního soudu, že žalobcovy nároky na remuneraci, jež jsou uplatňovány ve dvou žalobách po částech, jsou pohledávkami samostatnými, nelze schváliti. Žalobce se domáhá: 1. v žalobě C III 289/31 zaplacení obvyklé roční remunerace ve výši měsíčního služného 1.400 Kč za ulynulá léta 1927, 1928 a 1929, dohromady 4.200 Kč, a 2. v žalobě C III 288/31 zaplacení téže remunerace za další dobu od 1. ledna 1930 do 3. listopadu 1930 v částce 1.178 Kč. Oba tyto žalobcovy požadavky jsou založeny na stejném skutkovém a právním podkladě, na služebním poměru stran a na obvyklosti periodické roční remunerace. Nejde tu o jednotlivé dosud nesplatné a teprve prací, jež by měla býti snad budoucně vykonána, podmíněné nároky z námezdního poměru, nýbrž o úhrnnou pohledávku, vyplývající podle žalobcova přednesu z několika již splatných ročních dávek, které dosáhly již takové výše, že jest jí založena příslušnost sborového soudu prvé stolice podle § 50 první odstavec j. n. Ve skutečnosti jsou ve dvou žalobách uplatněny jen části jediného jednotného nároku na zapravení splatných služebních požitků, jež jest vzíti jako celek pro každou ze žalob, jimiž jsou jednotlivě uplatněny. Nelze tudíž posouditi věc s hlediska § 227 c. ř. s., jehož předpokladem jest hromadění různých nároků, jež nejsou ani ve skutkové ani v právní souvislosti, nýbrž jest tu použití předpisu druhé věty § 55 j. n., podle něhož jest pro věcnou příslušnost soudu rozhodná úhrnná částka jistinné pohledávky ještě nezapravené, i když se v žalobě žádá jen část jistinné pohledávky. Jistinou jest v tomto případě rozuměti souhrn všech žalobcem z téhož právního důvodu uplatňovaných nároků, protože v obou sporech jde o jednotný právní nárok na zaplacení služebních požitků za minulou dobu, který měl býti jako takový uplatněn jedinou žalobou.

(Srovnej též rozhodnutí čis. 1947, 2451, 5222 a 6811 sb. n. s.) Z uvedených právě důvodů jest k nároku na zaplacení remunerace 5.378 Kč připočítati také ještě žalobní nárok na zaplacení další částky 140 Kč jako služebního platu za dobu od 1. do 3. listopadu 1930. V naznačeném rozsahu jest dovolací rekurs opodstatněn a bylo mu vyhověno v ten způsob, že změnou napadeného usnesení bylo obnoveno usnesení soudu první stolice, pokud jím byly žaloby C III 288/31 a C III 289/31 odmítnuty pro věcnou nepřislušnost okresního soudu v příčině žalobních nároků na zaplacení remunerace 5.378 Kč s přísl. a služebního platu za dobu od 1. do 3. listopadu 1930 v částce 140 Kč. Naproti tomu zbývající částky 578 Kč a 1.568 Kč, jichž se žalobce domáhá v žalobě C III 288/31 z právního důvodu náhrady škody, jsou skutečně nároky samostatnými a s nárokem na služební požitky nesouvisejícími, takže jest pro ně založena věcná příslušnost okresního soudu podle § 49 čis. 1 j. n. Není správný názor soudu první stolice, že by k uplatnění těchto nároků bylo třeba nové žaloby. Konečně se připomíná, že není případný poukaz rekursního soudu na rozhodnutí nejvyššího soudu Rv I 471/27 a Rv I 160/28 (čis. 8228 sb. n. s.), neboť tato rozhodnutí pojednávají jen o otázce nepřipustnosti dovolání podle § 502 c. ř. s., nikoliv o otázce věcné příslušnosti soudu podle hodnoty předmětu sporu.

Čís. 11148.

Nárok na vrácení toho, co bylo plněno ze smlouvy zapovězené (§ 20 (2) zák. na ochr. náj.) a tudíž podle § 879, první odstavec, obč. zák. nicotné, nepodléhá promlčení podle § 1489 obč. zák.

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1931, Rv I 853/30.)

Žalobě o vrácení odstupného (§ 20 zákona na ochr. náj.) bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dovolání, opřené jen o důvod nesprávného právního posouzení věci podle § 503 čis. 4 c. ř. s. a jen v otázce promlčení, není oprávněno. Námitku promlčení žalobního nároku odůvodnila žalovaná strana ve všech třech stolicích jen tím, že jde o nárok na náhradu škody, jenž se promlčuje ve třech letech (§ 1489 obč. zák.). Jen v tomto směru může se dovolací soud řečenou námitkou zabývat, ale nemůže ji uznati za odůvodněnou. Právě proto, že předpis § 20 (3) zákona o ochraně nájemníků ze dne 26. března 1925, čis. 48 Sb. z. a n. (podle něhož jest tento případ posuzovati) jest předpisem zvláštním a výjimečným, platí tento a nikoliv všeobecný předpis občanského zákona, i kdyby skutečně šlo o nárok na náhradu škody. Ale o ten nejde, nýbrž jde o nárok na vrácení toho, co bylo plněno podle smlouvy zákonem zapovězené (§ 20 (2) cit. zák.) a tudíž podle § 879 první odstavec obč. zák. nicotné. Podle ustanovení § 20 (3) cit. zák. promlčuje se nárok na vrácení do šesti měsíců od zrušení nájemní smlouvy. Že tyto předpoklady v souzeném případě nastaly, nebylo ani tvrzeno.